

Els Tres Salts

A prop de Manresa, el Llobregat travessa uns paratges despoblats on hi ha el magnífic indret anomenat els Tres Salts, on el cabal de riu es divideix en tres saltants, l'un al costat de l'altre.

En les crescudes importants els Tres Salts es converteixen en una única cascada, però des del punt de vista geològic és molt interessant anar-hi quan el riu porta poc cabal, que és la situació més normal, ja que més amunt se li resta l'aigua que va a la central de les Marçetes. Quan això passa hi podem observar amb comoditat la geologia de la llera i fins i tot caminar-hi sense mullar-nos, una bona oportunitat per conèixer el comportament de les roques i la dinàmica fluvial. Els Tres Salts es van formar on el riu travessa un estrat gruixut de roca més resistent a l'erosió que la resta. Per ella mateixa el poder erosiu de l'aigua és molt petit; però tot canvia quan el riu arrossega sorra i còdols que impacten amb força sobre el fons i les vores del corrent produint-hi un desgast, aquí especialment remarcable al peu del saltant, on la roca és més tova i on l'impacte de l'aigua ha excavat una gran gola.

La roca dels Tres Salts és una calcària d'origen marí rica en fòssils en la qual es distingeixen dos nivells diferents: el superior que és dur i compacte, i el de sota que és menys resistent per la seva estructura nodulosa; d'aquí ve que es formin balms al peu del saltant, quan aquestes cavitats s'esfondren el runam caigut se l'enduu el riu i el procés continua, fent retrocedir a poc a poc el salt, ho demostra la seva planta en forma de U. La roca dura de la llera està afectada per molts solcs, alguns profunds, orientats en la direcció del corrent. Vegem el seu origen: l'erosió ataca més les zones de debilitat de la roca. Un cop iniciat un petit solc l'aigua els còdols tendeixen a passar-hi. A vegades alguns còdols queden encallats en sots de la roca durant un temps, allí són moguts per la força de l'aigua, hi donen voltes i van colpejant el fons i les vores; amb el temps els sots inicials s'acaben convertint en unes cavitats arrodonides anomenades "marmites" de gegant; en podem veure d'integrades en solcs o aïllades. Remarquem que l'activitat erosiva del riu és un procés geològic que ens pot semblar molt lent però milers de riuades poden convertir en fang i sorra la roca més dura. Els Tres Salts han estat aprofitats en el passat, com ho demostren les ruïnes d'un molí que hi ha a la dreta del salt.

[despiece]**Nom del paratge:** Els Tres Salts.

Situació: Entre els termes de Talamanca i de Sant Fruitós. S'hi va per Viladordis.

Procedència del nom: Sembla que ve dels tres salts en què es divideix l'aigua del riu.

Situació geològica: La zona forma part de la Depressió Geològica de l'Ebre, dins de la unitat anomenada Formació Tossa.

Importància geològica: En pocs llocs com aquest es pot observar còmodament l'acció erosiva del riu sobre una roca dura i la dinàmica geològica d'un saltant.

Materials geològics: La roca és calcària d'origen marí, amb dos nivells diferenciats.

Edat de la formació: La roca es va originar a l'Eocè Superior, fa uns 40 milions d'anys. El saltant és geològicament recent, es va formar quan el riu va trobar la roca dura en aprofundir la seva llera, potser fa tan sols uns quants milers d'anys.

Curiositats: Quan no hi havia piscines ni vacances la gola dels Tres Salts era un lloc de bany molt popular.[despiece]